

forhold oprindelig kun er fremkommet som en Slags Udvei eller Udhyelp, at ophæve hele dette besværlige Contractforhold, som er udsat for Misbrug, og hvis Misbrug vi ikke kunne forhindre. Jeg troer ialfald, at dette er det Rigtigste. — Forsaavidt endelig det ærede 9de kongevalgte Medlem (Sischer) fremhævede, at det skulde være farligt, fordi Fæsterne ikke havde Midler til at købe deres Eiendomme, saa svarer jeg dertil: Ja, saa fæste de dem, og til at fæste dem have de dog ligesaa godt Midler, troer jeg, som til at forpagte dem paa 50 Aar. (Stemmer: Nei!) So, disse to Forhold troer jeg ikke kræve meget forskjellige Midler, naar man tænker paa de indtraadte Forhold; men der er derhos ialfald Noget — hvad ogsaa en anden æret Taler (N. Rasmusen) har bemærket —, som man maa overlade til de Vedkommende selv. Jeg erkjender den Humanitet, hvormed der i det Hele i disse Forhold er handlet af Godseierne, og jeg finder, at navnlig de Oplysninger, som ere fremlagte i Forening med Betænkningen over Fæsteforslaget i det andet Thing, vise, at Godseierne have lagt en saadan Humanitet for Dagen. Det fremgaar deraf, at der navnlig er solgt til Fæstere, og at der, naar en tiende Gaard er inddragen, altid er sørget for Fæsteren paa anden Maade, og derhos, om end ikke altid, saa dog i de fleste Tilfælde tilstrækkelig. Paa denne Humanitet stoler jeg fremdeles, naar man simpelthen vil lade Fæsteforholdet bestaa, indtil det opløser sig af sig selv. Og de saa Tilfælde, der ville bringe enkelte Fæstefamilier i et vanstelt Forhold, troer jeg, at man ialfald paa ingen Maade ved de heromhandlede Forpagtningscontracter vil have et paa lideligt Middel til at raade Bod paa. Jeg agter saaledes at stemme for Udvalgets Fleertals Forslag.

Formanden: Hvorvel det for Dieblikket kun er Udvalgets Fleertals Endringsforslag, der foreligger til Forhandling, erkjender jeg, at det efter Sagens Bessaffenhed ikke er muligt under samme ganske at undgaae ogsaa at berøre de øvrige Endringsforslag. Smidler-tid maa jeg dog bede ærede Medlemmer om,

ved dette Afsluit af Sagen, saa meget som muligt at ville undgaae at komme ind paa Detaillen af disse andre Forslag, og det ligesaa vel paa Detaillen af, hvad man finder i dem, som hvad man savner i dem.

Indenrigsministeren: Den ærede Landsthingsmand, som nu havde Ordet, anførte flere Grunde, hvorfor han troede at maatte tilraade at stemme for Udvalgets Fleertals Forslag. Den første Grund, som han anførte, var den, at der nu for Dieblikket foreligger for Rigsdagen et andet Lovforslag til Behandling, som tilfigter at bevirke Fæstegodsets Overgang til Selveiendom, og at man som Følge deraf ikke for Dieblikket burde beskjæftige sig med det nærværende Lovforslag. Jeg kan imidlertid ikke indrømme denne Grund virkelig Betydning. Der er jo Ingen, der kan vide, hvorledes og hvor hurtigt et saadant Lovforslag som det nævnte, vil blive tilendebragt, og, naar man er enig i, at der har fundet Misbrug Sted ved den her omhandlede Brugsmaade, saa synes det mig derfor ialfald at være fuldkomment rigtigt, at søge at forhindre dem og at træffe Foranstaltninger i den Retning, uden Hensyn til et Lovforslag som det af ham omtalte, der foreligger til Behandling i det andet Thing. Skulde dette Sidste faae Lovskraft, saa var Ulykken jo ikke større, om ogsaa det foreliggende Lovforslag var blevet vedtaget af Rigsdagen, men, saer det først nævnte Lovforslag ikke Lovskraft, ja, saa har man i det foreliggende, troer jeg, et Forslag til en Lov, som man fra alle Sider maa ønske kan komme frem. — En anden Grund, som den ærede Landsthingsmand anførte, hvorfor man burde stemme for Udvalgets Fleertals Forslag, var Hensynet til, at det dog ikke var muligt at træffe saadanne Sikkringsmidler, at de heromhandlede Contractsbestemmelser ikke kunde blive omgaaede. Jeg skal nu vel efter den Opfordring, som den ærede Formand har stillet, ikke i dette Dieblik komme ind paa en nærmere Forhandling om de Bestemmelser, der ere foreslaaede af Regjeringen og af Udvalgets Mindretal, men jeg skal gjentage, hvad jeg tidligere har tilladt mig at udtale, at jeg troer, at man i det Væsentlige derved